

Večernik

Leto III. (X.), šte. 281

Maribor, ponedeljek 9. decembra 1929

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Trije novi zakoni

Te dni so bili od kralja podpisani in v »Službenih Novinah« objavljeni trije novi važni zakoni: zakon o narodnih osnovnih šolah, zakon o organizaciji finančne uprave ter zakon o izmenah in dopolnitvah invalidskega zakona.

Zakon o osnovnih šolah, objavljen 7. t. m., ki ga je ob sodelovanju velikega števila strokovnjakov iz profsorskih in učiteljskih vrst izdelala posebna obsežna komisija in kojega namen in cilj je povečanje splošne stopnje narodne prosvete, določa predvsem dva tipa narodne (ljudske) šole: štirirazredno osnovno šolo kot obvezno, ter štirirazredno višjo narodno šolo, ki se bo snovala po potrebi. Gradnja in vzdrževanje narodnih šol hoste poverjeni šolskim občinam. Predvidene so v svrhu omogočenja normalnega razvoja šol posebne sankcije, da sestava in izvrševanje proračunov ne bo prepuščeno samovolji občin. Pri državni hipotekarni banki se bo ustanovil poseben državni šolski fond, ki bo dajal šolskim občinam za šolske zgradbe kredite pod ugodnimi pogoji. Država bo v ta fond redno letno dajala prispevek iz drž. proračuna dotlej, da bo dosegel 150 milijonov. Učiteljem morajo dati občine ali naturalna stanovanja ali pa stanarino od 150—500 Din. Verouk, ki bo obvezen, bo vršil po želji staršev bodisi duhovnik, bodisi učitelj. Duhovnike bodo morale plačevati verske občine. Manjšinske šole se predvidevajo kot obvezne v smislu mednarodnih pogodb in pod pogoji, ki so v teh pogodbah določeni. Že obstoječe zasebne narodne šole lahko obstoje naprej, ako se bodo v določenem času popolnoma prilagodile temu zakonu, nove se pa ne smejo otvarjati. Učitelji smejo biti samo oni, ki so dovršili državno učiteljsko. Za kvalitativno izboljšanje šolskega nadzorstva določa zakon višjo kvalifikacijo nadzornikov z dohodki srednješolskih profesorjev in s posebnimi dokladi, za nekaj časa pa bodo nadzorniki še imenovani iz vrst učiteljev. Predvidene so določbe za normiranje in čim večjo izpopolnitev razširjanja narodne prosvete. Prosvetni in šolski posli tvorijo v smislu zakona o notranji upravi in zakona o banskih upravah del obče uprave.

Drugi važen zakon je zakon o organizaciji finančne uprave, ki ga je kralj podpisal in ki tvori zaključek preustroja ministrstva financ na podlagi svoječasne uredbe min. predsednika ter prilagoduje finančne direktorike novi ureditvi države v banovine. V tem smislu bo odslej devet finančnih direktorij na sedežih banskih uprav, deseta pa bo v Beogradu. Ukinelo se dosedanje direktorije v Mostaru, Bitolju, Kragujevcu in Osijeku. V važnejših mestih pa se osnujejo finančni inspektorati, analogno z zakonom o razdelitvi države. Državni prvobranilci (prokuratorji) se izdvajajo iz sestava finančnih direktorij in se podrejo ministru financ. Srežke uprave fi-

Pred imenovanjem starešinstva Sokola kraljevine Jugoslavije

IMENOVANJE BO IZVRŠENO 16. DECEMBRA, NE OZIRAJE SE NA TO, KAKO STALIŠČE ZAVZAMEJO DO SEDANJE TELOVADNE ORGANIZACIJE.

BEOGRAD, 9. decembra. Zastopniki Hrvatskega Sokola in Orla, ki so se skupno z zastopniki Jugoslovanskega Sokola mudili v Beogradu, da pojasnijo svoje stališče napram ustanovitvi vsedrjavne organizacije, so danes zopet odpotovali. V Beogradu so ostali le člani starešinstva JSS, da pripravijo vse potrebno za glavno skupščino, ki se bo vršila 15. t. m. Istotako bosta tudi Hrvatski Sokol in Orel zavzela končno stališče na glavnih skupščinah. Njihovi zastopniki niso hoteli dati

v Beogradu nobenih jasnih odgovorov. Zastopnik Orlovске zveze, dr. Žitek, je izjavil, da bo za njega obvezen sklep zveznega zborovanja, zraven pa je pripomnil, da se Orlom ime Sokol ne zdi primerno.

Kakor je zvedel Vaš poročevalec, pa bo starešinstvo Sokola kraljevine Jugoslavije imenovano dne 16. t. m. ne ozira se na stališče vodstev starih telovadnih organizacij.

Silen orkan na Atlantiku

VEČ PARNIKOV SE POTOPILO, ŠTEVILNE ČLOVEŠKE ŽRTVE. — V ROKAVSKEM PRELIVU USTAVLJEN VES PROMET.

PARIZ, 9. dec. Že tri dni divjajo ob francoskem atlantskem in sredozemskem obrežju strahoviti viharji, kakršnih prebivalstvo ne pomni že več desetletij. Manjše ladje sploh ne morejo več na odprto morje, one, ki jih je zalotil vihar, pa bijejo težek boj in so le z največjo težavo in močnimi poskodbami mogle prispeti v pristanišča.

Cela vrsta ladij kliče na pomoč. Italijanski parnik »Alfri« iz Napolja se je včeraj popoldne potopil. Od posadke je bilo mogoče rešiti dosedaj le 6 oseb. V Biskajskem zalivu se je potopil španski parnik »Kelen«. V Quimperu je morje poplaval nad 30 ha plodne zemlje in je tudi znaten del mesta pod vodo. V Dieppu je močen val potegnil dve osebi v morje in sta utonili. V notranjosti Francije so pretrgane številne telefonske in brzojavne zveze, posebno na zapadu in jugu.

LONDON, 7. dec. Iz vseh delov države prihajajo poročila o nesrečah ladij. Rešilni čolni so noč in dan na delu. Pred Hartland Pointom se je potopil angleški parnik »Nadir« in je utonila na 25 mož broječa posadka. Pa tudi na kopnem je zahteval vihar žrtve; padajoče drevje je ubilo sedem oseb, mnogo pa jih nevarno ranilo.

AMSTERDAM, 7. dec. 11.000-tonski dok, ki so ga peljali iz Hamburga v Rotterdam, se je severno od otoka Peršelinga vsled silnega viharja razkral na dvoje. Dva mornarja sta utonila, osem jih je bilo mogoče rešiti.

nančne kontrole se ukinejo in vpostavijo se glavni oddelki finančne kontrole, podrejeni finančnim direktorijem. Nosilec administracije finančne uprave v banovini je finančna direktorija, kateri so podrejene vse srežke davčne uprave, carinarnice, katastrske uprave in finančne kontrole. V zakonu je predvidena možnost, da minister financ prenese še več svojih kompetenc na finančne direktorije. Z zakonom je tudi točno odrejeno grupiranje uradništva finančne uprave, ki se ne deli več po strokah, kakor doslej, ampak tvori enotno skupino, tako da ne bo več neenakosti v napredovanju. Novi zakon na eni strani odstranja dvotirni upravni kolosek v finančni

Nemški parnik »Wehrmann« in španski parnik »Josine« kličeta na pomoč, grškemu parniku »Cleantisu« se je zlo mlo krmilo.

LONDON, 9. decembra. Vihar na morju razsaja dalje in je dosegel hitrost 150 km na uro. V Rokavskem prelivu je nemogoče vsak promet. Severno morje je nenavadno razburkano in pljuskajo valovi, visoki kakor hribi.

Iz francoske zbornice

PARIZ, 9. dec. V želji, da se konča proračunska razprava še pred božičnimi počitnicami, se vrše seje parlamenta vas dan. Včeraj bi trajala celo skoro pozno v noč, ako ne bi prišla vlada pri glasovanju o nekem nebitvenem predlogu v nemalo stisko. V razpravi je bil proračun ministrstva za javna dela. Socijalist Mitton je zahteval zvišanje neke postavke. Vlada se je temu predlogu upirala; nakar so predlagali socijalisti nezaupnico. Prišlo je do bojnega glasovanja, pri katerem je dobila vlada samo 23 glasov večine, glasovalo pa je obenem tudi vseh 24 ministrov za zaupnico.

Po glasovanju je zbornični predsednik Bouisson prekinil sejo in določil prihodnjo za danes dopoldne.

Židi beže iz Rusije

PARIZ, 9. decembra. Kakor se poroča iz Rige, je prispel tjakaj iz Rusije velik transport Židov, ki se nameravajo izseliti

upravi, na drugi strani pa bo odprl možnosti za izpopolnjevanje in poenostavljenje finančne uprave.

Končno je kralj podpisal tudi zakon o spremembah in dopolnitvah invalidskega zakona z dne 4. jul. 1929. Nove določbe gredo za tem, da točno odrede pravice vojnih invalidov, odnosno njihovih svojcev do državne zaščite in pomoči. Važno je, da se priznava pravica do invalidnine in drugih vrst zaščite in pomoči samo onim, ki so res siromašni. Nadaljne dopolnitve določajo točno, kakšni davčni predpisi so merodajni za dosego prava na sprejemanju invalidnine, podpor itd. Važna je določba, da davek, ki ga plačuje invalid od svoje plače,

v Ameriko. Po njihovem prizadevanju je bilo zadnje čase izvršenih v sovjetski Rusiji nenavadno mnogo smrtnih obsodb. V Moskvi je bilo na dan obletnice sovjetske revolucije aretiranih okrog 20.000 oseb, večinoma intelektualcev.

»Hajduk« povabljen v Južno Ameriko

ZAGREB, 9. decembra. Splitski nogometni klub »Hajduk« je dobil iz Montevidea povabilo za gostovanje. Moštvo »Hajduka« bi na turneji po Južni Ameriki nastopilo v Argentini, Braziliji, Peru in Uruguayu. V republiki Peru se je ustanovil odbor jugoslovanskih kolonistov, ki bo priredil rojakom iz Splita svečan sprejem.

Šest zgodovinskih poslopij uničenih

PARIZ, 9. decembra. Ogromen požar v Middelburgu na Nizozemskem je vpepelil tamkaj eno banko, eno tvornico, en hotel in 6 starih poslopij velike umetniške vrednosti. Škoda se ceni na več milijonov nizozemskih goldinarjev.

Skrivnostni samomor v Dravi.

V soboto jutraj je nekdo, kakor smo že poročali, skočil z državnega mosta v Dravo. Prva poročila so se glasila, da gre za nekega moškega samomorilca. Poizvedbe pa so dožnale, da gre najbrže za 22letno skladiščarko pri tvrdki Hutter v Melju — Lino Majhen, ki je bila že nekaj dni močno potrta in jo starši pogrešajo od kritičnega jutra. Trupla pa še dosedaj niso našli.

Kratka tatinska sreča.

V Razvanju si je privoščil 35-letni L. T. tujo srebrno cigaretno dozo, vredno 1000 Din. — Svoj plen je zanesel v — zastavljalnico, kar je bilo zanj usodno. Policija mu je prišla na sled ter mu preskrbela prostor za — premišljevanje, kes in pokoro. —

Z nožem v hrbet!

V znani Repoluskovi gostilni v Rušah je prišlo včeraj popoldne do pretepa, tekom katerega je dobil 25letni drvar Josip Rupnik iz Gornjih Ruš od nekega napadalca z nožem bodljaj v hrbet. Suneč je bil tako silen, da mu je konica noža pogledala pri prsih ven. Težko ranjenega Rupnika so z rešilnim avtom odpremili v bolnico. —

Napad s puško.

Snoči je dosedaj še neizsledeni napadalec ustrelil s puško proti 29letnemu gostilničarju Ivanu Lešniku iz Dolgoš pri znani gostilni ob dupljevem brodu ter ga ranil skozi desno ramo. Rešilna postaja je ranjenca odpremila v bolnico. —

penzije ali doklad, ni merodajen za pravico do invalidnine. Za invalidska sodišča je v zakonu nekaj novih predpisov za razprave o invalidskih prijavah. Za invalide, odnosno njihove svojce, je tudi važno, da je rok za predlaganje prijave po paragrafu 104 invalidskega zakona podaljšan še do 31. dec. 1929. Kdor zamudi ta rok, je njegovo pravo brezpogojno zastarano. —

Važnost vseh treh kratko opisanih zakonov je nesporna, nesporno pa je tudi, da je med njimi najvažnejši in najdalekosežnejšega pomena zakon o narodnih šolah, ki končno postavlja enotne temelje za elementarno šolstvo po celi državi.

Primorske vesti

Tržaški fašistični tajnik Cobolli (Kobal) napoveduje v zadnjem času na vseh zborovanjih pohode, katerih cilj bo »velika Italija«. Nedavno je bil zopet zelo bojevit: »Ni še končana naša naloga. Treba bo preteči še mnogo poti. Danes pa se nam že smehlja gotovost velike Italije po vstrajnosti mož in pred vsem po volji onega, ki ga je božja previdnost naklonila Italiji.« Za njim se je oglasil Dudan rekoč, da je on v rimskem parlamentu poslanec cele Dalmacije in da toka italijanske zgodovine ne bo mogel nihče vstaviti.

Tržaška prefektura je spravila nadaljnjih 700 priimkov v italijansko obliko. Navajamo samo par primerov: Bavčar Balzi, Kanc Canzis, Cenari, Črničev Negri, Črnogorčević Monteneri, Drašček Darési in Drassi, Hojak Viatori, Jernejčič Bortolotti, Konjedic Conini, Malenšek Mallenzi, Mraz Freddi, Naumov Nami, Petkovšek Petrossi, Počivalšek Pogivali, Potočnik Del Rio, Šabec Sabelli, Šinigoj Sinigo, Smrdel Semedelli, Smrtnik Semerini, Tavčar Tavuzzi, Udovič Udovisi.

Šef generalnega štaba fašistične milice Teruzzi si je ogledal vse milicijske legije ob vzhodni meji. V Julijsko Krajino prihaja, o kar po vrsti razni fašistični hijsarji. Sprejem mora biti sijajen povsodi, zlasti v središčih. Oboroženi fašisti naženejo »drugorodce« od dela na ceste in v trge k sprejemu fašističnih prvakov. Vse je v zastavah in če pride fašistični oblastnik zvečer v kak kraj, mora biti še razsvetljava. Tisti »weremouth d'onore«, ki ga nudijo podeštati fašističnim gospodom, je drag in taki obiski stanejo naše ljudstvo mnogo zlatega časa.

Na Mussolinijevem foru v Rimu bodo obdajali nov spomenik kipi, predstavljajoči vse italijanske province. Vsaka se hoče odlikovati in tako kričijo fašisti tudi po Istri, da se mora nabrati toliko denarja, da bo istrska pokrajina na rimskem foru častno zastopana. Revščina je v ne-

srečni Istri in pozimi obišče lakota istrska sela. Fašisti pa vedno vplijejo: daj, daj! Na cvetlični dan so izsilili iz ljudi 24.000 lir, poročajo potem po novinah, da je bil prispevek po nekaterih občinah neznamenit, ker so gospodarske razmere slabe, ker so bili že drugi narodni prazniki s stroški in ker se je prebivalstvo že odzvalo tudi prispevanju za mladinske organizacije. Neprestano izsesavanje ljudstva!

Na ladji »Hilda« je služil kot natak 29letni Anton Janketič. V Montrealu je izgubil z ladje. Sodišče v Puli ga je obsodilo radi tega in contumaciam na 6 mesecev in 15 dni zapora ter na globo sto lir. Trije pomorščaki, ki so tudi v Montrealu zbežali z ladje, so bili obsojeni in contumaciam vsak na 6 mesecev zapora in globo sto lir.

Ivan Travičič iz Marčane v Istri se je oglasil svoji sestri, ki služi v Puli, iz Stalingrada v Rusiji. Piše, da mu gre dobro in da je tam okoli še mnogo Tržačanov in Istranov, o katerih mislijo doma, da jih je vojna usmrtila.

Po vseh občinah v obmejni pokrajini sestavljajo po ukazu vojaške oblasti nove sezname vojaških bivališč za vojni čas. Tako je na pr. v samem malem Komnu na goriškem Krasu 31 obvezancev za oddajo 36 prostorov: sobe za generale 2, za višje častnike 3, za stotnike 3, za subalterne častnike 4, za maršale 4, za podčastnike 2, za čete 17 prostorov, za konje en velik hlev.

Tečaje, v katerih se bodo učili italijanske mladi in odrasli po slovenskih krajih, bo prirejal pokrajinski inšpektorat milanske družbe »Umanitaria«. V Komnu so že otvorili tak tečaj, ki bo obsegal 70 lekcij. Vrši se v tednu štiri dni zvečer. »Umanitaria« je nova družba, ki hoče raznim fašističnim organizacijam pomagati pri raznarodovanju slovenskih domačinov.

klepa zakonsko družo na družo, vrsti srčni obroč do srčnega obroča... Kdor stopi v ta krog in je nedolžen, temu pomagajo nevidne sile, da se izkaže njegova nedolžnost.

To snov je obdelal žal zgodaj preminuli pesnik Klabund z vso ljubeznijo. Vsa igra izzveni kot velika pesem ljubezni in marsikateri stih in pregovor v tej drami spadajo k najlepšim umotvorom todobne literature. Posebno je na fin učen obdelan družinski motiv: mož, žena in dete.

Prvo dejanje se dogaja v kitajski javni hiši — v čajnici, kamor se je komaj 16-letna Haitang morala podati vsled očetove smrti. V to hišo zaideta princ Pao in mandarin Ma. Oba se zaljubita v še nedolžno dekletce; Ma jo odkupi in odpelje na svoj dom, kjer ima ženo Yu-pei. Haitanga postane Ma-ova žena drugega reda (na Kitajskem ima moški lahko več zakonitih žen) ter mu rodi dečka. Prva žena zasovraži Haitango in zasmuje zaroto. Zastrupi svojega moža in obdolži umora nedolžno Haitango. V tretjem dejanju vidimo obe ženski pred sodnim stolom. Že vnaprej je jasno, da bo Haitang obsojena, ker so sodnik in vse priče podkupljene od prve žene Yu-pei. (Odlično je tu Klabund pravilčno karikirala sodne razmere na Kitajskem, kjer pravičnost ni bogve kako v čislju.) V poslednjem dejanju smo v cesarski palači, kjer se pred cesarjem (prej princem) Paom izkaže Haitangina nedolžnost. In cesar, ki je, kot se izkaže — oče Haitanginega otroka, poroči Haitango.

»Krog s kredo« je eno najlepših ouskkih del zadnjega časa in ni čuda, če je doseglo povsod izredno lep uspeh.

Pri nas igra glavno vlogo gdč. Kraljeva, dalje nastopijo v večjih vlogah gdč. Starčeva, Dragutinovičeva in gg. Blaž, Daneš, Kovič P., Grom, Rasberger, Gorinšek, Tovornik itd.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 9. decembra. Zaprto.

Torek, 10. decembra ob 20. uri »Krog s kredo«. Premijera, ab. B.

»Krog s kredo« na mariborskem odru.

V torek, 10. t. m. se vrši premijera enega najkrajših dramskih del, Klabundove igre »Krog s kredo«. Prevod je oskrbel Oton Župančič, režira g. J. Kovič, sodeluje nad 40 oseb. Dekoracije in obleke so se izvršile na novo.

Opera na ptujskem odru.

V četrtek, 19. t. m. bodo Ptujčani lahko slišali opero na svojem odru. Pela se bo Lortzingova komična opera »Wormski orožar«. Vendar se vrši gostovanje le v primeru, da je gledališče najkasneje do sobote 14. tm. razprodano. Abonentje ne doplačajo ničesar, sicer pa so cene glasbene in za 50% povišane radi dveh gostov in ogromnega aparata, ki ga zahteva ta opera.

„Krog s kredo“ na mariborskem odru

(K premijeri, v torek, 10. t. m. ob 20. uri.)

»Krog s kredo« je očarljiva kitajska pravljica, zgrajena po motivih, ki tvorijo jedro vsake pravljice in označujejo njeno bistvo: ljubezen zmaga vse zapreke; kdor ljubi in je močan v ljubezni, temu pripada palma. Večina kitajskih pravljic se suče okoli sodnije odnosno sodnih razprav, ki zahtevajo vso modrost sodnika.

Kakor vsi prastari narodi, so tudi Kitajci močno vdani različnim čarovnijam in trdno verujejo v različne nadnaravne sile, pripisujejo jim posebno moč. Zlasti je Kitajcem pomemben krog (slično pri nas; ris), ki ima čudno skrivnostno moč. Kdor začrta s kredo krog okoli sebe, to se izroči duhovom in se postavi v sredo vesoljstva, na čegar periferiji si je misliti 12 nebeških znamenj. Znotraj tega kroga je vse, zunaj ni nič. Krog je simbol nebeškega oboka, krog je simbol prstana, ki pri-

Mariborski in dnevni drobiž

Jelenjad na Pohorju

Že nekaj let opazujejo lovci v vzhodnih delih našega Pohorja sledove, ki po vseh znakih kažejo na jelen. Čuje se od več strani, da so ljudje opazovali posamezne jelene, košute, ali celo družino jelena, košute in teleta na raznih točkah Pohorja, slednjič v okolici Zg. Radelce in Rogle. Zalibog je pa znanih nekaj slučajev, da so nazovljenci ob prvem srečanju pokončali enega ali drugega zastopnika te plemenite in dragocene divjačine, ki je bil že v starih časih prava dika naših pohorskih gozdov.

Kakor se poroča iz zanesljivega vira, je neki poklicni lovec okoli 10. novembra opazoval peteroglavo čredo jelenjadi v slivniškem lovišču. Nujno potrebno bi bilo, da se ta jelenjad brez pogoja ščiti in ne strelja, saj je znano, da predstavlja vsak posamezni komad ogromno razplodno vrednost.

Po oblastni uredbi z dne 22. julija 1929 je sicer odstrel jelnov in jelenčkov najstrožje prepovedan, žal pa, da so slične prepovedi za »tudilovce« mnogokrat le na papirju in je gotovo, da ti gospodje nimajo dovolj potrebne discipline, uvidevnosti in vesti, da bi pravilno ocenili pomen take prepovedi v konkretnem slučaju in brezpogojno in solidarno varovali to lepo, že dvojno družino jelnov na Pohorju. Pozivamo vse lovske kroge, da ne streljajo te divjačine ter jih čuvajo kot redko dragocenost, slov. lovskega družtvu in oblastvom pa priporočamo, da store vse korake, da se jelenjad na Pohorju zaščiti in ohrani.

Nočni požar v Mariboru

Okrog polnoči, ko se zapirajo gostilne, je vedno budna zvonarka gospa Weissova naznanila s štirimi votlo donečimi udarci na veliki zvon, da je sredi Maribora požar. Ne samo poznani pasanti, ampak tudi oni, ki so že sladko zadremali ali pa se odpravljali k počitku, — vse je planilo s hiš proti velikemu žaru v smeri Vetrinjske ulice. V ta vrvež se je oglasil kmalu gasilski rog mariborskih gasilcev, ki so z velikim elanom, pod vodstvom kapetana Ivana Vollerja, naskočili požarni objekt: hišo veleposestnika Naska, v ozadju vrta kavarne »Bristol« v Vetrinjski ulici. Čim je gasilska četa stopila v akcijo in so med tem še prispela sosedna gasilska društva iz Studencev in Pobrežja, je ogenj k sreči pojenjal in bil no daljšem trudu tudi udušen. S tem je bila radi skrajno nevarnega položaja pogorišča, sredi kompleksa starih hiš in v neposredni bližini Scherbaumovega paromlina — preprečena velika nesreča. K sreči je pihal le lahen veter, ki je metal iskre na dvorišče Scherbaumovega objekta. Kako je ogenj nastal, se trenutno še ni dalo ugotoviti. Obstoja dve domnevi: Ali je nastal kratek stik, ali pa se je vsled prezakurjenosti vnel dimnik. Pri reševalnih delih sta se ponesrečila dva gasilca: 34letni Franjo Ivančič iz Pobrežja, ki se je ranil na prstih leve roke precej občutno in Bruno Bernhard, katerega je udarila zidna opeka v levo sence.

Škoda se ceni na 35.000 Din. Zarad na pogorišču je skrbela od polnoči do prvih predpoldanskih ur naša policija.

Zabeležbe vredno je, da se je večeraj dopoldne vršila na poslopu Narodnega gledališča letna sklepna važa mariborskega prostovoljnega gasilskega društva. Slučaj pa je hotel, da so se morali gasilci po 12 urah izkazati v zelo težki nalogi, katero so častno rešili.

Uradne ure za stranke pri katastrskih upravah.

Finančna direkcija v Ljubljani razglasa, da poslujejo katastrske uprave nienege področja, ki so preobložene s terminiranim pisarniškim delom, od 9. decembra dalje za stranke dnevno izvzemši nedelje in praznike, samo od 9. do 12. ure.

Poizkusi z novo narkozo v Mariboru

Te dni se je mudil v Mariboru znanstveni zastopnik koncerna I. G. Farbenindustrie (»Bayer-Meister Lucius«) g. dr. Trauer, ki je na vabilo g. primarija dr. Černiča demonstriral na kirurgičnem oddelku splošne bolnice narkozo z Avertinom. Ta najnovejši izum si je v kratkem času osvojil vse svetovne klinike, ker nudi bolniku in operaterju vse prednosti, katere se pričakujejo od idealne narkoze.

Narkozo: se izvrši potem klizme, bolnik brez motenj normalno zaspi, in ko se prebudi kakor iz globokega spanja, je vse pri kraju brez posledic. Narkoza je pri upoštevanju vseh predpisov popolnoma neškodljiva in se lahko izvrši pri vseh operacijah in pri vsakem bolniku ne glede na starost.

Vsled lepih uspehov na kirurgičnem oddelku, kjer je gosp. primarij izvršil več težkih, deloma samo s to narkozo mogočih operacij, se je odločil tudi gosp. primarij dr. Benčan, da vpelje to narkozo na ženskem oddelku in so se prvi poskusi sijajno obnesli.

Vsi gospodje zdravniki, ki so bili prisotni, so se jako pohvalo izrazili in s tem, da je g. dr. Trauer praktično prikazal vse podrobnosti, je podana možnost, da se tudi v Mariboru izkoristi ta dragocena pridobitev na polju narkoze in gotovo najbolj veseli bodo bolniki, za katere predvsem je Avertin neprecenljive vrednosti.

Osebnost.

Sei bivše mariborske oblastne inspekcije dela, g. inž. Ivo Šorli, je premeščen v Novi Sad. Vprašanje obstoja mariborske inspekcije dela še ni rešeno. Z ozirom na zelo razvito industrijo v Mariboru in okolici, zlasti pa še iz nacionalnih vidikov, pa bi bilo vsekakor želeli, da dobi Maribor zopet svojo inspekcijo dela.

Zdravstveno stanje v Mariboru.

Od 1. do 7. decembra sta bila prijavljena mariborskemu mestnemu fizikatu samo 2 slučaja obolevnosti na nalezljivih boleznih in sicer po 1 slučaj škrlatinke in davice.

Ljudska univerza. (Apolo-kino).

Kot »Večer domače glasbe« je naslovljen kitarski in citrski koncert, katerega priredi v petek, 13. t. m. profesor na graškem konzervatoriju F. Riedinger v zvezi z g. Ornsteina. Koncert te vrste je za nas nekaj novega in ima v prvi vrsti namen, dati pobudo k intenzivnejši gojitvi plemenite domače glasbe. Vspored se na to ozira in nam hoče pokazati najrazličnejšo uporabo obeh instrumentov kot solo-instrumente in v raznih zvezah. Vseboval bo tudi slovenske komade. G. Riedinger poučuje na graškem konzervatoriju igranje na kitari in je ravnokar absolviral uspešno koncertno turnejo. Jamči se nam torej posebni umetniški užitek. Predprodaja vstopnic pri gospej Brišnik in g. Höferju.

Zahvala.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so nas ob priliki Miklavževega večera z delom in darovi podprli in doprinesli k lepemu uspehu naše prireditve. Pivovarni »Union« izrekamo najlepšo zahvalo za brezplačno uporabo dvorane s kurjavo in razsvetljavo, upravi Narodnega gledališča za postavitev odra, tvrdki Foto-Mayer pa za efektno razsvetljavo z reflektorjem, ki nam jo je stavila brezplačno na razpolago. Iskreno se zahvaljujemo za lepe rajalne nastope vodstvom deklinskih ljudskih šol I. in II. in g. B. Siega ter vsem ostalim sodelujočim. Prisrčno zahvalo pa naj sprejmejo tudi vse naše tvrdke, ki so prispevale k bufetu in gospe, ki so prispevale pecivo. Čisti dobiček v prid ferijalne kolonije na Pohorju bo znašal 5000 Din. — Mariborsko slov. žensko društvo.

Ali ste že poslali 20 Din za Planinski koledar 1930?

Dobi se pri Br. Rotter, Maribor, Krekova ul. 5.

3210

Avtomobilisti.

V torek, 10. t. m. ob 8.30 zvečer v restavraciji Halbwidl (mala dvorana) brezplačno predavanje o pravilnem mazanju motornih vozil. —

3207

Huseinov pravljčni zaklad

ZA DVA TISOČ MILIJONOV ZLATA POKOPANEGA V PUŠČAVI.

Sedaj že 80 let stari bivši arabski kralj Husein je bil že v mladosti silno lakomen, obenem pa tudi strašen skopuh. Kot šerif v Mekki in Medini je upravljal brez vsake kontrole premoženje teh velikih muslimanskih svetišč. Svoječasno se je celo zatrpalo, da je skupno z roparskimi beduini iz puščave, ki so napadali in ropali k grobu Mohameda potujoče romarje, delil plen. V neprestanem strahu, da bi mu mogel kdo zlati zaklad, ki ga je polagoma nakopičil, kedaj izropati, ga je zakopal nekje v puščavi.

Ko je Husein med vojno postal kralj Hedžasa, je pobiral od naroda ogromne davke, plačeval ni niti uradnikov niti oficirjev, zmanjšal izdatke, kjer je le mogel, z dohodki pa povečeval svoje bogastvo. In ko ga je končno Ibn Saud pognal s prestola, je le z največjo težavo pobegnul na otok Ciper, kjer je prišel potem, kakor znano, trgovino z limonami in prišel kaj kmalu v konkurz.

Pri svojem begu iz Hedžasa ni imel

prilike, da bi vzel svoje zaklade s seboj. Sedanji kralj Ibn Saud je z več tisoč vojaki dolge mesece kopal na raznih krajih puščave, vendar zaman. Zlatih Huseinovih zakladov ni mogel najti in so še vedno skriti. Huseinovi otroci, iraški kralj Feysal, Abdulah, transjordanški kralj in Ali, bivši kralj Hedžasa, so že ponovno zaman skušali zvedeti od svojega očeta skrivnost zakopane zaklada. Husein jim je vedno odgovoril: »Nikar naj vas ne skrbi moje zdravje, kajti jaz sem še s. ež in zdrav kakor mladenič in se bom v kratkem č. zopet poročil in sicer s svojo — tajnico. Naš rod se je že od nekdaj odlikoval po visoki starosti.«

Pripovedke o Huseinovem zlatem zakladu postajajo tako vedno bolj fantastične. Vsa Arabija jih je že polna in nar. sl. teri ubogi beduin si želi, da bi mu lepega dne usoda naklonila, da bi našel Huseinovo neizmerno bogastvo, ki je akrit. puščavi.

Dragoceni plašč v ruskem samostanu

Približno dve uri od Moskve leži nekdanji znameniti samostan Troickije Sergejevo. Sovjetska vlada pa je tudi ta samostan, kakor že mnogo drugih, izpremenila v muzej in napravila velikanske samostanske zaklade dostopne za javen ogled.

Zakladi tega samostana so naravnost ogromni, kajti njegovi menihi so sprejemali dolga stoletja bogate darove iz vseh delov nekdanjega močnega ruskega carstva. Na samostanskem pokopališču so se dali posebno radi pokopati plemenitaši, tako da so cene za grobove rastle v neizmerenost.

Od vseh darov pa je nedvomno najbolj redek in najbolj znamenit svečeniški plašč kneza Galicina. Plašč je sešit iz same svetlozelene svile in ga je napravila Galicinova soproga osebno. Na robih je vse polno dragocenih perzijskih okraskov. Dolgo časa se je mislilo, da je to navaden perzijski vzorec, dokler niso lepega dne odkrili na njem perzijski napis. Ko so ga razvozljali, so videli, da je to pesem slavnega perzijskega pesnika Hafisa, v kateri opeva lepote ženskega telesa.

Menihi samostana Troickije Sergejevo teh verzov niso poznali, sicer bi gotovo plašč prekleli ali pa celo uničili kot skušnjava hudiča, ki jih je nameraval spraviti v svoje kremplje. Razvila pa bi se morda tudi legenda, ki naj bi opozarjala nedolžna srca, kako izrednih potov in sredstev se poslužujeta pohujšanje in skušnjava.

Zakladnica francoske banke

Francoska državna banka je zgradila podzemeljsko zakladnico, ki je varna proti vsakemu vlom in celo proti naskokom sovražnih sil. Najmoderneje tehnične pridobitve so bile pri gradbi izkoriščene. Zakladnico je tri leta neprestano gradilo 1500 oseb. Celica, v kateri bo hranjena zlata zaloga v vrednosti nad pet milijard zlatih frankov, je 60 m pod zemljo. Od zunanega sveta jo deli 12 m visoka plast vode in je izolirana z zidom, debelim 15 m. Ventilacijski sistem najmoderneje konstrukcije oskrbuje ogromno klet s svežim zrakom. V slučaju vojne ali revolucije se zakladnica lahko zavaruje še s 1000 možmi posadke, ki so povsem zavarovani proti učinkom granat in strupenih plinov. Tudi v primeru, da bi sovražnik banko popolnoma porušil, bi zakladnica in njeno bogastvo ostalo nedotaknjeno. Vse možnosti so predvidene. Za branitelje so pripravljene spalnice, čitalnice in kuhinja. V zakladnico vodijo električna dvigala, v jeklenih stolpih z oklopnimi vrati, ki se lahko odpirajo in zapirajo le s pomočjo posebnih električnih naprav. V primeru nevarnosti se lahko v rove liftov spusti voda. Stene so iz jekla in betona, debele 6 metrov. Ako bi sovražniku vendar uspelo, da prispe do samih tresorjev, preostajajo še vedno sredstva za obrambo ogromnega bogastva, toda o načinu in poslednjih

sredstvih graditelji ne povedo ničesar. Njih učinek je tajnost le nekaterih oseb na visokih mestih.

Pajek in muha

Studij živalske psihologije se peča tudi z živalmi nižje vrste. In ravno na tem področju odkrivajo znanstveniki nepričakovana dejstva, kajti živalska psiha se bistveno razlikuje od duševnega življenja človeka, čestokrat pa temelji na povsem različnih in tudi nasprotujočih si osnovah. Ako opazujemo pajka, ki pohiti iz svojega kotička, da ujame muho, ki se je zapletla v mrežo, se nam dozdeva, da pajka sili k njegovemu postopanju dejstvo, da se je zapletel v mrežo dragocen plen. Toda proučevalec živalske psihologije, sloviti Volkel, je ugotovil, da je postopek pajka docela enak tudi v primeru, kadar se mu zaziblje mreža s kakršnimkoli predmetom. Volkel je ugotovil tudi nekaj drugega: ko je muho pajku popolnoma približal, a se z njo ni dotaknil mreže, se pajek za muho ni niti zmenil. Kakor hitro pa je muha zabrenčala, je pajek celo pobegnil. Na podlagi takih opazovanj je Volkel ugotovil, da pajek vobče nima nikake predstave o muhi kot živalci, temveč da izziva v pajku reakcijo zgolj vibriranje mreže. Glavno čutilo pajka je torej tip.

Požar v premogovniku

V Pennsylvaniji gori neki premogovnik že sedemnajst let. Podjetniki so podvzeli vse mogoče in se poslužili vseh razpoložljivih sredstev, da bi rešili pred uničenjem dragoceno kurivo. Po mnenju strokovnjakov bi se ogenj moral pogasiti že davno sam od sebe, toda na dolej nepojasnjen način dobivajo plasti premoga svež zrak, ki omogoča izgoravanje. W. S. Nuttinson je vršil preizkuse in ugotovil, da izločajo zrak kamine v nižjih plasteh pri nizkem barometriskem tlaku. Ako bi se zamašilo rove, bi pač zrak ne mogel do pogorišč skozi rove, vendar bi goreči premog dobival zrak skozi zemeljske plasti. Poizkusili so gasiti z vodo, toda vsled silne vročine se je voda pretvorila v paro. Glavni razlog večnega ognja je dejstvo, da je za vnetje premoga v rovih potrebna zelo visoka temperatura, ki je takorekoč permanentna, ker pač vročina ne more na plan, zadostujejo pač samo neznatne količine zraka, ki omogočajo tlelje. Podjetniki so izgubili poslednjo nado na rešitev ogromnih škod, ki jih povzroča ta večni premog.

Strogi strežaj v blaznici

Službujočega strežaja v blaznici je zbudili ob 3. ponoči močno zvonjenje pri hišnih vratih. Med njim in došlecom se je razvil sledeči razgovor skozi zaprta vrata.

»Kaj pa hočete tu?«

»Da bi me sprejeli v umobolnico.«

»In radi tega prihajate ob treh ponoči? Ali ste znoreli?«

In strežaj se je takoj odstranil in šel zopet spat.

Napoleonovo praznoverje

Veliki ljudje imajo često tudi velike slabosti. Celo Napoleon je imel to slabost, da je bil praznoveren človek. Bil je prepričan, da more videti vnaprej svojo bodočnost in je veroval, da je lahko tako dolgo miren, dokler bo sijala njegova zvezda na morju. Pojava te zvezde na nebu je pomenila srečo, imena, ki so začlenjala s črko M, pa so pomenila zanj nesrečo.

Ko je bil še konzul, je izročil nekoč poveljniku neke vojne ladje brzajavko. Bilo je popoldne. Ladja je bila še vedno v luki. Napoleon pokliče poveljnika in ga vpraša: zakaj ni izvršil njegovega ukaza. Ta je odgovoril: »Angleži bombardirajo luko. Počakati hočem noči, da jim uidem. Ne bojim se niti zase niti za varnost svoje ladje, skrbeti za moram, da izročim brzajavko, kamor je namenjena.« Napoleon pa je mirno poslušal, nato pa rekel: »Vozite mirno. Brzajavki se ne bo nič zgodilo. Spremljala in vodila vas bo moja zvezda.«

Po zmagi pri Jeni, je sprejel Napoleon v avdienci nemškega pesnika Wielanda. Med razgovorom ga je nenadoma vprašal: »Ali so vam znane sanje Friderika Velikega?« — »Da«, je odgovoril Wieland. — »In kaj pravite k temu?« je rekel Napoleon. — »Sanje so podobne resnici«, je odgovoril pesnik.

Friderik Veliki je imel na dan Napoleonovega rojstva sledeče sanje: Videl je na nebu zvezdo, svojo zvezdo. Naenkrat se je pojavila druga, ki je zatemnela njegovo. Obe zvezdi sta potem trčili skupaj in Friderikova je izginila. Vendar pa se je kmalu znova pojavila in med obema se je razvila borba, ki je končala z zmago Friderikove zvezde, ki je potem svetila še močnejše kakor prej. Napoleon je veroval v prvi del sanj, drugi del pa se mu je zdel nesmiseln.

Kakor mu je zvezda prinašala srečo, pa je bila začetnica M za njega nesreča. In razne okoliščnosti so Napoleona še utrdile v tem njegovem praznoverju. Maršal Moreau in Murat sta ga izdala. V Moskvi je pričela Napoleonova slava padati. Motier in Marmont sta bila onadva maršala, ki sta prva izročila Pariz Napoleonovim nasprotnikom. Tudi pri porazu Napoleona pri Waterloo je igrala črka M vlogo. Kraj, kjer je on stal med bitko, se je namreč zval Mont Saint Jean. Celo zmaga pri Marengu Napoleonu ni mogla odstraniti njegovega strahu pred črko M. V tej bitki je namreč zgubil generala Daissaixa, temu je bila zopet kriva črka M.

Druga ženitev z Marijo Luizo je še povečala Napoleonovo praznoverje, kiga je spremljalo vse življenje. Pred njim je trepetala vsa Evropa, on je odstavljaval in nastavljal kralje, a s svojo praznovernostjo nikakor ni mogel obračunati. Bilo je pač močnejše od velikega Karzičana.

Pobožni morilec

Porotno sodišče v Beauvaisu na Francskem je čedilo 30 dni 50letnega mesarja Parlemont na smrtno prisilno delo, ker je umoril svojo ženo. Parlemont je pustil truplo svoje žene po umoru še dva meseca v svojem stanovanju. Vsak dan je prišel k svoji mrtvi ženi ter položil na truplo sveže cvetke, naka je šel v sosedno sobo spat. Truplo je našel šele njegov sin, ki je prišel nekega dne vprašat, kaj je z materjo, da ne pride več k njemu na obisk.

Največja knjižnica del o svetovni vojni

Amerika ima doslej največjo knjižnico del o svetovni vojni. Amerika je že leta 1919. stavila za zbirko na razpolago 50 tisoč dolarjev, vsota pa je kasneje s privatnimi podporami znatno narasla. V vse kulturne države so bile razposlane veččlanske komisije, ki so zbirale vse dela, razprave, brošure in celo rokopise o svetovni vojni, ter poslale ves material Stanfordski univerzi v Kaliforniji. Knjižnica nosi ime predsednika Hooverja in je doslej največja na svetu. Knjižničarji je doslej še niso utegnili urediti.

Sport

Usem zimskosportnim klubom

Jugoslavenski zimskosportni savez v Ljubljani je na svoji plenarni seji dne 26. novembra odobril osnivanje mariborskega zimsko-sportskega podsaveza z delokrogom tkzv. mariborskega okrožja.

Pripravljalni odbor za ustaovitev tega podsaveza, ki se je osnoval iz dosedaj pri-glašenihi zimskosportskih odsekov oz. klu-bov, je na svoji seji dne 3. t. m. sklenil, da se bo vršil ustanovni občni zbor dne 12. t. m. ob 21. (9. uri) zvečer v restavraciji hotela Zamorec v Mariboru, Gospo-ska ulica. Dnevni red za ustanovni občni zbor mariborskega zimskosp. podsaveza je sledeči: 1. Pozdrav predsednika pri-pravljalnega odbora. 2. Poročilo o dose-danem delovanju pripravljalnega odbora. 3. Izvolitev verifikacijskega odbora ter overovljenje pooblastil. 4. Pravila. 5. Vo-litev predsednika odbora, nadzornega od-bora in delegata za JZSS. 6. Prireditve v tekoči zimski sezoni. 7. Glučajnosti (t. j. ne smučke tekme). Vsak od-sek oz. klub pošlje po dva delegata s predpisano polnomočjo, od katerih ima eden pravico glasovanja.

Občni zbor se bo vršil ob vsakem te-vilu delegatov. Navzoč bo tudi delegat iz Ljubljane.

Maribor-Rapid 1:1 (0:0).

Včerašnja nogometna tekma je zopet pokazala, kako nujno je potrebno, da vo-di tako važno tekmo dober sodnik, ki u-živa zaupanje igralcev in publike. Gospod Bizjak je včeraj sodil sicer strogo objek-tivno, del publike pa je na vsak način skušal s kričanjem in psovanjem doseči, da sodnika spravi iz ravnotežja.

Tekma sama ni nudila one igre, ki smo jih bili navajeni iz prejšnjih časov. Posebno v prvem polčasu se je videlo, da so moštva brez traininga. V prvem polčasu je bil »Rapid« boljši, v drugem pa Maribor. Izid tekme je popolnoma pravilen in odgovarja poteku igre.

Apeliramo na merodajne faktorje, da v bodoče preprečijo, da publika z medklici moti sodnika, in da razgrajče odstranijo.

SK Železničar:SK Ilirija 8:2 (3:1).

Železničarji so včeraj gostovali v Ljubljani proti prvaku ljubljanskega okrožja in so bili hudo poraženi. Sodeč po zadnjih rezultatih, se je pričakovalo, da bodo naši Železničarji boljše odrezali. V interesu mariborskega sporta bi bilo, da se pošlje v Ljubljano kompletno moštvo.

Službeno iz MO.

Današnja odborova seja odpade radi odsotnosti predsednika in se vrši prihod-nja seja v sredo dne 11. t. m. ob 19. v kavarni Bristol. Tainik.

Inozemski sport:

Praha: Slavia: Ferencvaros 3:0, Vik-torja Žiškovi: Sparta 4:1, DFC: Bohemia 2:2.

Gradec: GAK: Kapfenberg 5:1 (2:1); Kaster & Öhler: Hakoah 0:0.

Dunaj: Admira: Rapid 4:3; Nicholson: Herda 4:4; Sportklub: Linz - AC: 7:2.

Marseille: Austria (Dunaj): Južna Fran-cija 10:3.

Budimpešta: Hungaria: Nemzeti 3:0, Uj-pest: Baranya 4:3.

Zagreb: Hašk: Gradjanski 0:0 (0:0); Concordia: Železničar 5:2 (1:1), Sokol: Sparta 1:1 (1:1); Viktorja: Croatia 1:1 (0:1).

Beograd: BSK: Soko 4:2 (3:0).

Clemenceau in Tardieu

Ko je bil pokojni veliki francoski držav-nik Clemenceau ministrski predsednik, je bil sedanji ministrski predsenik Tardieu njegov trgovinski minister. Nekoč je nekdo »tigru« pripovedoval, da ima Tar-dieu zelo zanimive ideje o novi organi-zaciji neke institucije...

Clemenceau je vzel takoj slušalo v ro-ke in je poklical svojega trgovinskega mi-nistra:

»Ali je res, da imate nove ideje.«

»Ideje? Kakšne? Kako? Kje pa ste to zvedeli?« je odvrnil Tardieu močno za-čuden.

In Clemenceau je vzkliknil nato zmago-slavno: »Seveda! Saj se mi je takoj zde-lo, da vas obrekujejo!«

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodevinski roman iz starih Benetk 285

»Le pojdi!« je rekel Roland. »Čakal te bom.«
Skalabrino je planil na prosto.
Roland je pustil vrata priprta.
Ugasnil je sveči, ki sta goreli v pritlični sobani.

Nato je sedel v naslanjač.

Čakal je v temi in premišljal.

Na kaj je mislil v tem trenutku, ko je tvegati življenje s toliko neskrbnostjo, ali bolje rečeno, predrznostjo, ki je živo razodevala njegovo hrepenenje po smrti.

Na Džennara, ki ga je bil ukrotil, pregledal ga do dna in bi hotel videti zdaj še njegovo pravo, skrivno mišljenje?

Ali na tiste, ki so že podlegli, zapleteni v delo njegovega maščevanja?

Ali je gledal prikazni Ivana de Medičis, Sandriga, Bemba, Grimanija, Imperije — vseh teh mrtvih, ležečih na cesti, ki je korakal po njej?

Ali je mislil na žalostni, ganljivi konec male Bianke ali na udanost uboge Juane?

Ali se je njegova misel obračala k onim, ki še niso bili zapadli njegovi osveti?

K Dandolu... Foskariju... Altieriju...

Ali je morebiti v obupu svoje ljubezni obujal spomin na Leonoro, ki je od davnega dne njiu prvega srečanja pa do danes ni nehal ljubiti?

Kdo ve?

Morda se mu je prikazovalo lastno življenje v tem trenutku z neizprosno jasnostjo zadnje ure...

Smehljajoča se brezskrbna mladost..., ljubezen..., večer tiste proklete zaroke..., aretacija..., leta trpljenja na dnu temnic...?

Nato beg..., vrsta ukrepov in protiukrepev, organizacija in oživetvorenje vesoljnega, obširnega načrta njegove osvete...

Naenkrat pa se je priplazila v temno sobo človeška senca in Skalabrino je zamrmral poleg njega:

»Že gredo!«

»Koliko jih je?« je vprašal Roland.

»Štirje so.«

»Ali si spoznal med njimi Gvida Džennara?«

»Ne; sploh se mi vidi, da ti možje niso navedni beriči.«

»Kaj hočeš reči?«

»Zdeli so se mi podobni častnikom, kadar gredo na vojsko.«

Roland je pomolčal.

Skalabrinova novica ga je bila osupnila.

»Morda pa ne gredo semkaj?« je zamrmral.

Ta hip pa je začul, kako škriplje pesek na vrtu pod plazečimi se koraki.

Naglo je šepnil tovarišu par besed na uho; Skalabrino je odgovoril:

»Dobro, razumem...«

Nato sta se postavila na vsako stran vrat in mirno čakala, kaj bo. Skalabrino je bil zagrabil težak hrastov stolec, ki je tvoril v njegovi roki strašno orožje.

Roland pa je z največjim mirom izdril bodalo. Prišleci so bili Altieri in njegovi štirje pomočniki.

Odhajaje iz palače generalnega kapitana, so se dali peljati z gondolo do Olivolskega otoka.

»Vraga.« je dejal Kastručio, »ta satanski Kandiano je res sam, kakor se vidi; en sam izmed nas bi zadoščal.«

Altieri je nestrno zmignil z rameni:

»Divjačina je preveč dragocena, da bi jo smeli izpostaviti nevarnosti, da nam uide. Hiša je prostorna, in videl boš, četvero nas ni odveč.«

»Da, ali nihče izmed nas ne pozna te hiše.«

»Jaz jo poznam, in to mi zadošča. Moj bojni načrt je ta-le: Ko stopimo na vrt, vsi v hišo. V pritličju je dvoje velikih soban, izmed katerih je ena služila za obednico. Iz te sobane vodijo stopnice navzgor. Tja moramo torej prodreti, in to kolikor mogoče brez hrupa.«

»Brez hrupa bo težka reč.«

»Saj imam ključ s seboj.« je dejal Altieri hladno. »Bili so časi, ko sem bil gospodar v tej hiši. Altieri je izgovoril te besede z glasom, drhtečim od srda.

In njegovi prijatelji so se spomnili, da je bila hiša, kamor gredo, bivališče Dandola in Leonore, žene njihovega kapitana in da je bila Leonora zarotnica Rolanda Kandiana.

Razumeli so, da ne služijo zgolj svoji zaroti. Toda bili so udani.

In bili so vojak, šli so za svojim poveljnikom, in kakor pri vsakem vojak, je bil zadnji zaključek njihovih misli:

»Ukaz je ukaz. Jaz marširam.«

Altieri je odprl vrata, ki so vodila na vrt, opreznih korakov so se napotili proti hiši. Znotraj je bilo vse temno in tiho.

»Zares je sam.« je dejal Altieri sam pri sebi.

»Drugače bi nas bili že opazili in napadli.«

Nato mu je šinilo po glavi:

»Kdo ve, če je še tu! Morda se je Džennaro zmotil!...«

Nato je odprl naglo, skoraj brez opreznosti. Kakor vrtna vrata, so bila tudi ta nezaklenjena.

»Na levo.« je šepnil Altieri.

Kastručio je vstopil prvi, za njim Giberto. Vsak je stikal v roki bodalo.

Za njim je vstopil Romani.

Altieri je medtem zapiral vrata, misleč si:

»Gotovo ga ni doma: prelahko smo prišli v

hišo. Roland bi se bil zabarikadiriral...«

Kakor jima je priporočil generalni kapitan, sta zavila Kastručio in Giberto na levo. Kastručio je z iztegnjeno roko otipal vrata, ki so vodila v obednico.

Bila so le priprta in so se odprla ob prvem pritisku.

Moža sta vstopila.

Kastručio je zamrmral:

»Trebalo bo prižgati svečo.«

Ta hip pa je dvoje smrtnih krikov raztrgalo noč in molk.

Giberto je padel kakor klada; Skalabrinov stolec mu je bil zdrobil črepijo.

Istočasno se je zgrudil tudi Kastručio; Rolandovo bodalo se mu je bilo zadržalo v levo pleče.

Altieri in Romani sta obstala, vsa trda od strahu in presenečenja.

Vrata obednice so se odprla nastežaj. Skalabrino je odprl slepico, ki jo je imel pri sebi, in njena luč je obilila Altierija.

Ta je zarenčal kakor zver, ki ve, da ji gre za kožo. In že se je dvignil Skalabrinov stolec nad njegovo glavo... Vse to je trajalo le par sekund.

Toda Roland je planil vmes in prijel orjaka za roko...

»Pusti ga!« je kričnil. »ta človek je moj!«

In Altieri, ki ni vztrepetal pred strašnim udarcem, ki mu je bil namenjen, je vztrepetal, ko je slišal te besede.

Romani je vrgl bodalo stran, rekoč:

»Udam se radovoljno.«

Roland se je umaknil zadenski v obednico, neprestano upiraje oči v Altierija.

»Pojdite sem,« je dejal s hripavim, raztrganim glasom, ki je bil podoben na pol rohnenju, na pol ihtenju.

Altieri, kakor bi bil hipnotiziran, ga je nehote ubogal, stiskaje v roki držaj bodala.

Romanija je Skalabrino zaklenil v sosednjo sobo.

Ko je Altieri vstopil, je Roland zaprl vrata. S Skalabrinovo slepico je prižgal obedne sveči.

Nato se je obrnil k tovarišu:

»Pusti naju sama!...«

»Gospod...«

»Pusti naju sama, pravim. In karkoli slišiš, ne hoji noter, razen, če te pokličem.«

Skalabrino je odšel.

Altieri je sedel v naslonjač in prekrizal roke. Na tleh sta ležala Kastručio in Giberto brez življenja.

Roland se je obrnil k Altieriju.

Njegov obraz, pred par trenutki še ves spačen, se je bil pokril z gnevno mirnostjo.

Vprašal je:

»Prišli ste me umoriti?«

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in socialne namene občinoma: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek 10 p.

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglaševanje ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek 10 p.

Nepremočljive golzerje dobite poceni v »Brzopodplati«, Tattenbachova ulica 14. 3091

Sprejemem dva gospoda na hrano in stanovanje, Pobreška c. 11, Magdalenski trg. 3191

Sobo srednje velikosti, I. nadstropje, novo slikano, električna luč, oddam eni osebi prazno ali opremljeno. Stritarjeva ulica 5, — 3180

Dve močni postelji z žičnim vložkom na prodaj, Trstenjakova ulica 2, Melje, pritličje, desno. 3209

Gramofon in 7 novih plošč poceni za oddati, Magdalenska 33 I. 3208

Gramoz za cesto več sto metrov poceni na prodaj, Maribor, Smetanova ulica. 3181

Prazna soba za pisarno, prostorna in zračna v bližini glavnega kolodvora se išče. Pismene ponudbe s ceno na upravo »Večernika« pod »Soba za pisarno«. 3205

Mehanična delavnica za popravila vseh vrst gramofonov, šivalnih strojev, zajemčeno solidne in brezkonkurenčne cene znane trdke Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. Zadostuje dopisnica, da pridem po stroj in gramofon na dom. 3010

Zaveše, mrežaste in klekljane čipke, posteljna pregrinjala, damsko perilo, senčnike, vezene, monograme naročite najceneje pri Olgi Kosér, Ciril-Methodova 12, desno. 483

Fotografiram vse! Portreti, brzoslike, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoatelj. Fotomeyer, Gosposka 39. 2286

Krasne pletene obleke v veliki izbiri, po zelo nizki ceni prodaja: Pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 2319

Edison Bell Penkala d. d. Zagreb

Gramofoni in gramofonske plošče

znamke Edison Bell Penkala, His Masters Voice Columbia 2157

Tudi na dolgoročno odplačila na obroke! Zahtevajte brezplačne cenike!

Samoprodaja:

Jos. Martinz
Maribor
Gosposka ulica 18

Zahvala

Za vse izraze prisrčnega sočustvovanja ob prebridki izgubi mojega soproga, oziroma brata, strica, svaka, gospoda

Josipa Lasbacherja

šolskega upravitelja v pokoju,

se iskreno zahvaljujem. Posebno zahvalo pa izrekam č. duhovščini, zdravniku dr. Zorecu, gg. govornikom, županu Goriškemu, župniku Pšundru, obl. šolskemu nadzorniku p. Senkoviču, preds. sres. učit. društva Vavdi, zastop. N. J. N. šol. uprav. Hrenu, domačemu učit. zboru in šol. mladini, stanovskim tovarišem, pevcem, njegovim nekdanjim učencem, gasilnemu društvu, vsem darovalcem cvetja in venčev ter sploh vsem, ki so mojega nepozabnega pokojnika spremili na zadnji poti. 3200

ANTONIJA LASBACHER.